

Fjärilens förskolas plan mot kränkande behandling

vt 2019 – ht 2020

Innehållsförteckning

1. Inledning	sid 3
2. Vår Vision och genomförande	sid 5
3. Arbete för att främja, förebygga och förhindra	sid 7
4. Rutiner vid upptäckt av eventuell kränkning	sid 8

Bilagor

1. Årsplan	sid 9
2. Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier	sid 10
3. Uppföljningssamtal	sid 11
4. Trygghetsvandring	sid 12
5. Trivsselfrågor	sid 13
6. Observationsfokus	sid 14
7. Incidentrapport	sid 15

Inledning

Förskolan vilar på demokratins grund. Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen i förskolan syftar till att barn ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I läroplanen (Lpfö18) står det att var och en som verkar i förskolan ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktningen för varje människas egenvärde och respekten för vår gemensamma miljö. Lpfö18 tar även upp att alla som arbetar i förskolan ska aktivt arbeta för att motverka all form av kränkande behandling och diskriminering.

I 6 kapitlet i skollagen finns regler om aktiva åtgärder mot kränkande behandling. Det innebär att huvudmannen för en förskola är skyldig att se till att det i varje verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn. Huvudmannen ska se till att det dels genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling och att det årligen upprättas en plan mot kränkande behandling.

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande/beteende som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Det kan t.ex. handla om att retas, fysiska handlingar, frysa ut någon eller förstöra en kamrats leksak. Anställda kan kränka ett barn genom en handgriplig och hårdhänt tillsägelse eller prata över barnets huvud.

Trakasserier är uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med de olika diskrimineringsgrunderna. Trakasserier och kränkande behandling kan vara fysiska (slag, knuffar), verbala (hot, svordomar, öknamn), psykosociala (utfrysning, grimaser, alla gå när barnet kommer), text och bilder (teckningar, lappar, fotografier) Ett barn kan bli utsatt för trakasserier och kränkande behandling av såväl personal som av andra barn.

Mobbning är en form av kränkande behandling eller trakasserier som innebär en upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag. När någon i förskolan får kännedom om att ett barn eller vuxen anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling finns en skyldighet att snarast utreda uppgiften. Genom utredningen ska man få reda på kränkningens omfattning för att kunna bestämma vilka åtgärder som ska vidtas. Åtgärder ska syfta till att avhjälpa akuta situationer

och till att finna mer långsiktiga lösningar. Det är viktigt att under utredningen visa den utsatte och övriga inblandade stor hänsyn. Utgångsläge är att den som känner sig kränkt alltid ska tas på allvar.

Vår Vision

Fjärilens förskola strävar efter att alla som deltar i förskolans verksamhet ska känna sig trygga och bli respekterade för den de är oavsett kön, könsidentitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Planen gäller från

2019-04-10

Planen gäller till

2020-04-10

Barnens delaktighet

Genom både planerade och spontana samtal, trivsselfrågor, litteratur, bild- och teckenstöd och olika sorters material ges barnen möjlighet att delge sina tankar, åsikter och lösningar kring olika situationer som berör planen.

Varje termin genomförs en trygghetsvandring med delar av barngruppen. (se bilaga 5)

Vårdnadshavares delaktighet

Vi bjuder in vårdnadshavarna att ta del av samt komma med förslag och synpunkter på vår plan mot kränkande behandling. Planen finns uppsatt i hallen där föräldrar ges möjlighet att ta del av den och lämna synpunkter. Den dagliga kontakten mellan vårdnadshavare och pedagog är viktig där samtal kring barnens vardag är i fokus. Vårdnadshavarna informeras också på föräldramöten, vid inskolningssamtal, uppföljningssamtal och utvecklingssamtal om vårt arbete enligt planen.

Personalens delaktighet

På en studiedag och vid arbetsplatsträffar har all personal diskuterat och reflekterat över vad som menas med kränkande behandling. Arbetet har skett både muntlig och skriftligt. Ett arbete kring planen kommer sättas igång fr o m 2019-04-10.

Ett medvetet arbete bedrivs på förskolan för att alla ska vara modiga pedagoger och reagera mot diskriminering och kränkande behandling mot barn och vuxna.

Förankring av planen

Planen finns tillgänglig på vår hemsida och på respektive avdelning. Vårdnadshavarna får ta del av vår plan mot kränkande behandling genom föräldraaktiviteter, t.ex. föräldramöten och samtal. Vid inskolningen berättar pedagogerna om förskolans arbete och plan mot kränkande behandling samt vid uppföljningssamtal och utvecklingssamtal.

Förskolechefen tillsammans med pedagogerna ansvarar för att planens innehåll förankras hos föräldrar vid inskolningen alternativt föräldramöten. All nyanställd personal informeras om förskolans likabehandlingsarbete vid introduktionen.

Årsplan

Vi följer vår årsplanering för att få med alla delar i vår plan. (se bilaga 1)

Arbete med att främja, förebygga och förhindra

Förskolan genomför åtgärder för att förebygga och förhindra att barn utsätts för kränkande behandling. Det förebyggande arbetet handlar dels om att göra, alla som arbetar i förskolan, medvetna om sitt eget förhållningssätt gentemot barn, föräldrar och kollegor. Det innebär också att synliggöra vart kränkningar kan ske och därefter se över möjliga åtgärder för problemet.

Arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter riktar sig till alla barn och vuxna och sker kontinuerligt, systematiskt och målinriktat i förskolans dagliga verksamhet. Förskolans värdegrund och pedagogernas förhållningssätt är utgångspunkten i vårt arbete.

Så här arbetar vi med barnen kring ämnet:

- Uppmärksammar och sätter ord på barnens känslor
- Läser böcker som berör ämnet t.ex. Tio små kompisböcker.
- Vi har planerade samtal kring ämnet men även spontana samtal när situationer uppstår som rör ämnet.
- Arbetar med känslor genom att ge barnen konkreta verktyg t.ex. bilder.

Mål att arbeta mot:

- Alla som ingår i förskolans verksamhet ska känna sig trygga på förskolan.
- Alla pedagoger ska ha kunskap och känna trygghet i de lagar och förordningar som finns för att praktisera planen i vardagen.
- All personal har en gemensam uppfattning av vad som menas med trakasserier och kränkande behandling och är delaktiga med att arbeta förebyggande och främjande.
- Alla föräldrar har kännedom om planen.
- Trygghetsvandring ska genomföras en gång per termin.

Rutiner vid upptäckt av eventuell kränkning av barn.

- Vid misstanke om kränkning tas direkt kontakt med förskolechef som skyndsamt anmäler detta till huvudman.
- Fyll i och använd Bilaga 2 ”Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier”
- Förskolechef eller pedagog kontaktar berörd vårdnadshavare så snart som möjligt. Informerar vårdnadshavare om hur planen för kränkandebehandling ser ut och vilka åtgärder som ska vidtas enligt plan. Boka tid för ett samtal så fort som möjligt.
- Förskolechef eller pedagog tar reda på vad som har hänt och skapar en bild från så många berörda som möjligt. Enskilda samtal genomförs med berörda.
- I samtal med vårdnadshavare bestäms hur händelsen ska följas upp.
- Berörda pedagoger på förskolan informeras.
- Händelsen följs upp och diskuteras på nästa avdelningsträff.

Använd då frågor som:

- Vilken roll hade vi pedagoger i det som skedde?
- Hur kan vi se över vår organisation för att förhindra att något liknande sker igen?
- Vad har vi lärt oss?
- Reflektera också om handlingsplanen följts och funktionen av att den utvärderas.

Bilaga 1

Plan mot kränkandebehandling - vad gör vi under året?

April	Maj	Juni	Juli	Augusti	September
-Kartläggning, Trygghetsvandring		-Inskolningar		-Inskolningar	-Föräldramöte
Oktober	November	December	Januari	Februari	Mars
	-Revidera plan mot kränkande behandling -Kartläggning, trygghetsvandring				

Bilaga 2

Dokumentation av kränkande behandling/trakasserier

Namn på den utsatta:

.....

Vårdnadshavaren kontaktades:

.....

Datum för samtal:

.....

Personer som deltar i samtalet:

.....

Händelseförlopp (När? Var? Hur? Närvarande):

.....
.....
.....
.....

Sammanfattning av samtalet:

.....
.....
.....
.....

Åtgärder (Det här har vi gjort och så här går vi vidare):

.....
.....
.....

Datum för planerat uppföljningssamtal: .....

Ärendet avslutat (datum): .....

Underskrift:

Vårdnadshavare:

.....

Pedagog:

.....

Förskolechef:

.....

Bilaga 3

Uppföljningssamtal

Efter 2-3 veckor sker en uppföljning

Hur har det gått att följa bestämda åtgärder?

.....
.....
.....
.....

Hur har det varit för det berörda barnet?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hur har vårdnadshavarna upplevt att vi har hanterat ärendet på förskolan?

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Hur har ärendet påverkat verksamheten och pedagogerna på förskolan?

.....
.....
.....
.....
.....

Bilaga 5

Trivsselfrågor till barnen

Frågorna ställs 2 gång/år till alla barn över tre år. Utgå från dessa frågor och använd dem som ett underlag till dialog med barnen. Används inför uppföljning och utvärdering av planen mot kränkande behandling. Barnens svar ska direkt påverka arbetet i verksamheten.

1. Hur känns det att vara på förskolan?
2. Har du någon att leka med på förskolan? Vem/vilka?
3. Kan du berätta om någon gång du varit rädd eller ledsen på förskolan?
4. Vem pratar du med om du är rädd/ledsen någon gång på förskolan?

Namn: _____ Datum: _____

Bilaga 6

Observationsfokus för de yngre barnen på Förskolan.

Observationsunderlag inför uppföljning och utvärdering av planen mot kränkande behandling.

1. Pedagogernas förhållningssätt

2. Miljön

3. Samspel mellan barnen

Dessa punkter sätts i relation till de frågor som ingår för de äldre barnen.

Bilaga 7

Incidentrapport

Kränkningar, trakasserier och diskriminering

Datum	Händelse	Åtgärd	Plats	Sign

--	--	--	--	--